

**ДО ОБЩОТО СЪБРАНИЕ
НА СЪДИИТЕ ОТ
ГРАЖДАНСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВЪРХОВНИЯ
КАСАЦИОНЕН СЪД**

И С К А Н Е

**от Лозан Панов – председател на Върховния касационен съд
на основание чл. 125 във връзка с чл. 124, ал. 1, т. 1 ЗСВ**

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Постъпило е предложение от заместник-председателя на ВКС и ръководител на Гражданската колегия за образуване на тълкувателно дело по следния процесуалноправен въпрос:

„Допустима ли е молба по реда на ЗЗДН за съдебна защита срещу нов акт на домашно насилие, следващ по време издадена в полза на същото пострадало лице заповед за защита по чл. 15, ал. 2 ЗЗДН, с която спрямо същия ответник/извършител е наложена мярка по чл. 5 ЗЗДН, чийто срок не е изтекъл?“

Налице са влезли в сила въззивни съдебни актове (решения и определения) на Софийския градски съд (СГС), в които са възприети противоречиви взаимноизключващи се разрешения на този процесуалноправен въпрос.

В първата група от тези актове на СГС е установено, че в полза на молителя срещу същия ответник вече е постановено съдебно решение и въз основа на него е издадена заповед, с която е наложена мярката за защита по чл. 5, ал. 1, т. 1 ЗЗДН – задължаване на извършителя (ответника) да се въздържа от извършване на домашно насилие, предвид което е прието, че за молителя не е налице правен интерес от подаването на друга (последваща) молба до съда за защита по реда на ЗЗДН, в която се твърди нов (друг, последващ) акт на домашно насилие, извършен от ответника. Основните аргументи в подкрепа на това становище се основават на безсрочния характер на мярката по чл. 5, ал. 1, т. 1 ЗЗДН (аргум. от чл. 5, ал. 2 ЗЗДН), на незабавното изпълнение на заповедта за защита, за което следят органите на полицията и прокуратурата (чл. 20 и чл. 21 ЗЗДН), както и на инкриминирането в чл. 296, ал. 1 НК на неизпълнението на заповедта за защита от домашното насилие. Приема се, че с вече издадената заповед е изчерпан редът за съдебна защита по ЗЗДН, тъй като последващите актове на домашно насилие не следва да се установяват от гражданския съд по реда на този закон, а от органите на наказателното производство, тъй като съставляват престъпление, което се установява по реда на НПК; в тази връзка

се сочи и процесуалната забрана за установяване на престъпно обстоятелство от гражданския съд (чл. 17. ал. 1 – in fine ГПК). Изтъква се и че наказателноправната защита е по-интензивна, като в тази връзка се сочат и мерките за неотклонение, включително „задържане под стража“ (чл. 58 НПК), както и мерките за защита на пострадалия (чл. 67 НПК) в наказателното производство. В този смисъл са: определение № 17266/25.11.2011 г. по ч.гр.д. № 15931/2011 г., определение № 10488/22.05.2015 г. по ч.гр.д. № 2811/2015 г., решение № 5469/29.06.2016 г. по в.гр.д. № 14596/2015 г., решение № 8120/04.12.2017 г. по в.гр.д. № 3243/2017 г., решение № 804/06.02.2018 г. по в.гр.д. № 5403/2017 г., решение № 7407/27.11.2018 г. по в.гр.д. № 16346/2017 г.

Съгласно приетото във втората група въззивни актове на СГС допустима е друга (нова, последваща) молба за защита до съда по реда на ЗЗДН, в която молителят твърди, че от същия ответник е извършен нов (друг) акт на домашно насилие, включително – последващ вече издадена в полза на същото пострадало лице срещу същия ответник/извършител съдебна заповед за защита от домашно насилие. Основните аргументи в подкрепа на това становище се основават на разпоредбата на чл. 1, ал. 2 ЗЗДН (съгласно която отговорността по този закон не изключва гражданската, административнонаказателната и наказателната отговорност на извършителя), както и на различните по вид, степен на интензивност и продължителност мерки по чл. 5 ЗЗДН, които могат да бъдат наложени от съда за различните актове на домашно насилие в рамките на различни или на едно и също производство по реда на ЗЗДН, което е такова на спорна съдебна администрация. Приема се, че след като отговорността за домашно насилие не изключва наказателната отговорност, то и последната не изключва първата, респ. – че търсенето на съдебна защита по реда на ЗЗДН не може да бъде отказано поради това, че за молителя съществува и наказателнопроцесуалният ред за защита. Изтъква се и че съдът дължи защита срещу всеки акт на домашно насилие (чл. 4, ал. 1 ЗЗДН) и че след като мерките за защита по чл. 5 ЗЗДН са различни, то няма пречка при един акт на домашно насилие, предмет на едно дело, да бъдат наложени едни мерки по вид, степен на интензивност и продължителност, а при друг – последващ акт на домашно насилие, предмет на друго дело – други мерки, като единственото изискване е за еднократност на наложените мерки по отношение на един акт на домашно насилие. В този смисъл са: определение № 17504/29.11.2011 г. по ч.гр.д. № 15693/2011 г., определение № 4422/13.03.2012 г. по ч.гр.д. № 7595/2011 г., определение № 16134/08.10.2012 г. по ч.гр.д. № 12768/2012 г., решение № 7210/01.11.2012 г. по в.гр.д. № 10291/2012 г., определение № 19575/23.10.2013 г. по ч.гр.д. № 13453/2013 г., определение № 24017/16.12.2013 г. по ч.гр.д. № 16292/2013 г., определение № 5927/18.03.2014 г. по ч.гр.д. № 17113/2013 г., определение № 9410/11.04.2016 г. по ч.гр.д. № 1550/2016 г.

Горната противоречива практика на СГС води и до противоречива практика на СРС.

Предвид наличието на посочената противоречива практика на СГС (а и на СРС, макар последната да не е такава по смисъла на чл. 124 вр. чл. 127, ал. 2, т. 2 ЗСВ), както и предвид значимостта на процесуалноправния въпрос, по който тя е формирана, е необходимо образуване на тълкувателно дело по този въпрос.

Предвид посочената по-горе противоречива практика на съдилищата, на основание чл. 125 във връзка с чл. 124, ал. 1, т. 1 ЗСВ правя следното

ИСКАНЕ:

Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия на Върховния касационен съд да се произнесе с тълкувателно решение по следния въпрос:

Допустима ли е молба по реда на ЗЗДН за съдебна защита срещу нов акт на домашно насилие, следващ по време издадена в полза на същото пострадало лице заповед за защита по чл. 15, ал. 2 ЗЗДН, с която спрямо същия ответник/извършител е наложена мярка по чл. 5 ЗЗДН, чийто срок не е изтекъл?

Приложение: Посочената в искането съдебна практика.

**ЛОЗАН ПАНОВ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**